

**UCHWAŁA NR XXI/189/26
RADY MIEJSKIEJ W BIERUTOWIE**

z dnia 29 stycznia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów na lata 2026 - 2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r., poz. 1153 ze zm.) i art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2024 r., poz. 1939 ze zm.), Rada Miejska w Bierutowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów na lata 2026 - 2029 - stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

2. Realizatorem programu, o którym mowa w ust. 1 jest Urząd Miejski w Bierutowie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bierutowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Bierutowie

Krzysztof Kisiel

Załącznik do Uchwały nr XXI/189/26
Rady Miejskiej w Bierutowie
z dnia 29.01.2026 R.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W MIEŚCIE I GMINIE BIERUTÓW
NA LATA 2026-2029**

Spis treści

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W MIEŚCIE I GMINIE BIERUTÓW		1
NA LATA 2026-2029		1
I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych.....	5
	1. Problemy społeczne	5
	2. Problem alkoholowy	5
	3. Problem narkotykowy i nikotynowy.....	6
	4. Problem przemocy domowej i szkolnej	6
	5. Uzależnienia behawioralne	6
	6. Rekomendowane działania profilaktyczne.....	6
III.	Realizacja Programu	7
IV.	Cele i zadania Programu	8
V.	Źródła i zasady finansowania zadań.....	12
VI.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	12
VII.	Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	13
VIII.	Monitoring oraz ewaluacja programu	14

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Bierutów na lata 2026-2029, zwany dalej Programem, obejmuje lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu i narkotyków, a także zagrożeniami behawioralnymi w Mieście i Gminie Bierutów zwanej dalej Gminą. Zawarte w niniejszym dokumencie ustalenia wyznaczają również zakres i sposób realizacji innych zadań własnych gminy związanych z problematyką uzależnień i nadużywania substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem przemocy.

Główną podstawę prawną Programu stanowią:

- 1) ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),
- 2) ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- 3) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673),
- 4) ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. 2025, poz. 1214 ze zm.),
- 5) ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 ze zm.) oraz ustawa o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw z dnia 17 sierpnia 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1718),
- 6) rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu z dnia 27 grudnia 2007 r. (Dz. U. z 2023r. poz. 1936),
- 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026 (Dz. U. 2021 r. poz. 642 ze zm.).

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa kierunki polityki państwa wobec alkoholu. Reguluje ona w sposób kompleksowy zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje zadania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Określa również źródła finansowania tych zadań. Dokument opisuje funkcjonowanie rynku napojów alkoholowych. Reguluje dziedzinę promocji i reklamy napojów alkoholowych, a także formułuje przepisy karne dotyczące obrotu alkoholem i reklamy alkoholu. Wprowadza regulacje dotyczące postępowania wobec osób nadużywających alkoholu i określa podstawy leczenia odwykowego.

Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań w przedmiotowym zakresie są organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego. Zadania samorządów gminnych ujmowane są w formie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania

problemów alkoholowych, które określają lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu.

Do zadań tych zgodnie z art. 4¹ ustawy należy w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Program zawiera także propozycje realizacji zadań własnych Gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii, określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2024r. poz. 1939) oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024r. poz. 416). Zadania te wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzoną zgodnie z przepisami tej ustawy¹;
- 2) pomoc w leczeniu, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Miasto i Gmina Bierutów systematycznie podejmuje wysiłki w kierunku wsparcia zdrowia

¹ OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449).

psychicznego i dobrostanu swoich mieszkańców, rozszerzając w ostatnich latach zakres aktywności o działania związane z uzależnieniami behawioralnymi. Uzależnienia te, obejmujące problematykę taką jak nadmierne korzystanie z mediów cyfrowych, hazard czy inne zachowania kompulsywne, stanowią coraz większe wyzwanie dla współczesnych społeczności. Dzięki tym działaniom, Miasto i Gmina Bierutów ma nadzieję nie tylko zmniejszyć występowanie uzależnień behawioralnych, ale także zwiększyć ogólną świadomość na temat ich wpływu na zdrowie i dobrostan mieszkańców.

II. Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych

Zgodnie z zaleceniami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinien stanowić najlepiej dostosowaną do lokalnych potrzeb odpowiedź na występujące w środowisku problemy związane ze spożywaniem alkoholu, narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Zbieranie informacji na temat tych problemów wynika z konieczności podejmowania działań w oparciu o lokalne potrzeby. W tym celu w 2025 r., została przeprowadzona *Diagnoza problemów społecznych na terenie Miasta i Gminy Bierutów*, zwana dalej Diagnozą. Pozwala ona zobaczyć jakie są zapotrzebowania na różnego rodzaju działania, a monitorowanie problemów alkoholowych i narkotykowych pozwala na stałą aktualizację zjawisk i ewaluację Programu. W ramach Diagnozy przeprowadzono badania kwestionariuszowe dorosłych mieszkańców Gminy oraz uczniów szkół. Uzyskane dane pogłębiono za pomocą analizy danych zastanych oraz analizy porównawczej wyników z aktualnymi badaniami o zasięgu ogólnopolskim. Najważniejsze wnioski z Diagnozy przedstawiają się następująco.

1. Problemy społeczne

Mieszkańcy za najpoważniejsze problemy społeczne występujące na terenie Gminy uznali uzależnienia wśród osób dorosłych, bezrobocie, ubóstwo oraz sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież.

2. Problem alkoholowy

Wśród uczniów szkół inicjację alkoholową deklaruje 50%. Kolejne miejsca zajęły osoby, które piły wiele razy – powyżej 10 razy (21,4%) oraz te, które spożywały alkohol jednokrotnie (13,1%). W odniesieniu do osób dorosłych największą grupę stanowią osoby, które spożywają alkohol kilka razy w roku – 41,4%. Kolejne miejsca stanowią osoby, które piją alkohol kilka razy w miesiącu – 18,3%, osoby, które nigdy nie sięgają po alkohol – 19,2%, osoby, które raz w tygodniu spożywają alkohol – 7,7%, zaś osoby, które zadeklarowały codzienne spożywanie alkoholu stanowią 3,9%.

3. Problem narkotykowy i nikotynowy

Palenie papierosów tradycyjnych wśród uczniów stanowi 27,4% badanych, zaś palenie e-papierosów wynosi 45,3%. Uczniowie, którzy nie zażywali środków psychoaktywnych stanowią 90,5%, zaś uczniowie, którzy zażyli kilka razy stanowią 4,8%, regularne lub codzienne zażywanie zadeklarowało 2,4%. Palenie papierosów tradycyjnych i e-papierosów wśród dorosłych stanowi 27,9%. Dorosli mieszkańcy Gminy, którzy nie zażywają substancji psychoaktywnych stanowią 94,2%, zaś mieszkańcy, którzy sięgali po środki psychoaktywne kilka razy w roku stanowią 2,9%, a 1% stanowią osoby, które robiły to jednokrotnie, kilka razy w tygodniu lub codziennie.

4. Problem przemocy domowej i szkolnej

Niecałe 18% ankietowanych uczniów doświadczyło zjawiska przemocy ze strony osób ze szkoły, z poza szkoły, rodzeństwa, rodziców i innych osób, w tym przemocy fizycznej, psychicznej oraz seksualnej. Wśród dorosłych w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie doświadczyli przemocy domowej 91,4%, zaś dorośli, którzy doświadczyli przemocy domowej 2-5 razy stanowi 2,9%, tyle samo – 2,9% - że więcej niż 10 razy, 1,9% przyznało, że zdarzyło się tylko raz.

5. Uzależnienia behawioralne

Największą grupą uzależnioną od Internetu i urządzeń elektronicznych stanowią uczniowie. Wśród dzieci i młodzieży korzystanie z komputera, smartfona czy konsoli jest najczęstszą formą spędzania wolnego czasu, aż 71,4% stanowi odsetek uczniów, którzy spędzają powyżej 3 godzin, a 22,6% powyżej 7 godzin. Uczniowie, którzy grali w gry hazardowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy stanowią 45,2%, zaś 25% z nich podjęło się zachowań hazardowych, więcej niż 10 razy.

Uzależnienie od Internetu nie dotyczy jednak tylko dzieci i młodzieży, wśród dorosłych badanych 51% deklaruje korzystanie z urządzeń elektronicznych oraz Internetu powyżej 3 godzin. Dorośli, którzy grali w gry hazardowe w ciągu ostatnich 12 miesięcy stanowią 91,3%, zaś 76% z nich podjęli się zachowań hazardowych, więcej niż 10 razy.

6. Rekomendowane działania profilaktyczne

Rekomenduje się przeprowadzenie większej liczby realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. W działaniach należy zwrócić uwagę na psychoedukację, uświadamianie lokalnej społeczności w zakresie skutków oraz zagrożeń płynących zarówno ze spożywania substancji psychoaktywnych, jak i nadmiernego korzystania z Internetu czy mediów społecznościowych. Należy promować zdrowy tryb życia oraz aktywne spędzanie wolnego czasu, szczególnie biorąc pod uwagę częste korzystanie z Internetu przez dorosłych i dzieci. Konieczne jest kontynuowanie działań profilaktycznych, prewencyjnych, jak i wsparcia osób doświadczających skutków przemocy. Młodzież wskazuje na potrzebę wdrożenia zajęć dodatkowych zgodnych z jej zainteresowaniami. Odwrócenie uwagi od substancji psychoaktywnych i

promowanie zdrowego stylu życia stanowią część pozytywnej profilaktyki, w ramach której należy skupić się na wzmacnianiu czynników chroniących.

Program w swej konstrukcji merytorycznej jest spójny z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2026 oraz Rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2026 roku. Uwzględnia on również zapisy ustaw o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (2021-2024), a także Diagnozę Problemów Społecznych na terenie Miasta i Gminy Bierutów przeprowadzoną w 2025 roku.

III. Realizacja Programu

Realizując dyspozycję art. 4¹ ust 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art. 10 ust. 4-5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Urząd Miejski w Bierutowie realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej programem. Realizacja Programu stanowi jedno z zadań własnych Miasta i Gminy Bierutów Urząd Miejski w Bierutowie (dalej: UM). Zadania Programu będą współrealizowane przez następujące podmioty:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierutowie (dalej: MGOPS);
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: GKRPA);
- 3) Punkt Konsultacyjny (PK);
- 4) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (dalej: ZI);
- 5) Ośrodek Kultury i Sportu w Bierutowie (dalej: OKiS);
- 6) Sąd Rejonowy w Oleśnicy i Prokuratura Rejonowa w Oleśnicy (dalej: S);
- 7) Komisariat Policji w Bierutowie (dalej: P);
- 8) Szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze (dalej: SZ);
- 9) Ośrodki zdrowia, podmioty lecznicze (dalej: OZ);
- 10) Partnerzy zewnętrzni, w tym organizacje pozarządowe, biznesowe, indywidualni realizatorzy, kluby i stowarzyszenia sportowe (dalej: PZ);
- 11) Kościół Katolicki i inne związki wyznaniowe (dalej: K).

Adresatami podejmowanych działań są wszyscy mieszkańcy Gminy, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież;
- 2) rodzice, opiekunowie, wychowawcy;
- 3) konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych;
- 4) osoby uzależnione i pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy;

- 5) rodziny osób z problemem alkoholowym;
- 6) osoby doznające przemocy domowej;
- 7) osoby ze środowisk zmarginalizowanych lub/i narażone na czynniki ryzyka związane z zaburzeniami psychicznymi;
- 8) pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

IV. Cele i zadania Programu

Cel główny: Ograniczenie negatywnych skutków związanych z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnymi w społeczności lokalnej.

Osiągnięcie celu głównego będzie wytyczone przez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) upowszechnianie wiedzy i informacji w zakresie profilaktyki uzależnień, treściowo dopasowanych do odbiorców (dzieci, młodzież, rodzice, seniorzy),
- 2) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób w kryzysie lub zagrożonych wykluczeniem,
- 3) prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, wychowawczych oraz edukacyjnych na rzecz lokalnej społeczności z wykorzystaniem jej zasobów, w oparciu o aktualną wiedzę naukową, „dobre praktyki” innych gmin, a także doświadczenia z dotychczasowych realizacji analogicznych zadań,
- 4) rozwijanie kompetencji osób pracujących w systemie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy domowej, jak również osób pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz ich opiekunów.

Powyższe cele są w swoich założeniach zgodne z celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2026, którym jest *wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu*, a także z jego celem operacyjnym nr 2 obejmującym: *Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi*.

Zadania ujęte do realizacji:

- 1) edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) monitorowanie i badanie problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie

używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowe syntetyczne substancje psychoaktywne, dalej NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);

- 3) edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 4) poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- 5) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo - wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
- 6) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy domowej;
- 7) redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich;
- 8) wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej;
- 9) zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej do alkoholu;
- 10) zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;
- 11) realizacja zadań na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.

Cele te będą realizowane za pomocą wyszczególnionych w poniższej tabeli zadań.

Lp.	Działania szczegółowe	Realizatorzy zadania	Termin realizacji
1.	<p>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz osób uzależnionych od czynności (uzależnienia behawioralne).</p> <p>Finansowanie i współpraca w zakresie zwiększenia dostępu do bezpłatnej specjalistycznej pomocy psychologiczno-doradczej oraz terapeutycznej dla mieszkańców Gminy, obejmującej m.in. terapię indywidualną i grupową w obszarze uzależnień, współuzależnień, DDA (dorosłe dzieci alkoholików) i przemocy oraz kształtowanie zdrowych nawyków.</p>	GKRPA, PK, OZ	działania ciągłe

	Realizacja zadań związanych z procedurami sądowymi i motywowaniem osób uzależnionych do leczenia, m.in. prowadzenie rozmów motywujących, udzielanie informacji o dostępnych formach pomocy i placówkach leczenia, oraz kierowanie wniosków do sądu.	GKRPA	działania ciągłe
	Finansowanie bieżącej działalności GKRPA	UM	działania ciągłe
	Prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do osób uzależnionych z terenu Gminy o możliwościach uzyskania wsparcia na terenie miasta Bierutów i w najbliższej położonych specjalistycznych placówkach poprzez zamieszczanie informacji na stronach Urzędu Miejskiego w Bierutowie, lokalnych mediach i portalach internetowych.	GKRPA, PK, OZ, UM	działania ciągłe
	Kierowanie przez GKRPA osób, co do których istnieje podejrzenie o nadużywanie alkoholu na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu lecznictwa odwykowego oraz opłacania kosztów wydania opinii.	GKRPA	działania ciągłe
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą.		
	Organizowanie i finansowanie przedsięwzięć i działań związanych ze świadczeniem specjalistycznej pomocy dla rodzin, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych, współuzależnienia, DDA oraz przemocy domowej (indywidualne konsultacje z terapeutą ds. uzależnień od alkoholu, grupa wsparcia dla osób współuzależnionych, porady prawne, indywidualne konsultacje ze specjalistą ds. pomocy osobom dorosłym doświadczającym przemocy, grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy, indywidualne konsultacje ze specjalistą ds. pomocy dzieciom i młodzieży doświadczającym przemocy oraz sprawiającym problemy wychowawcze, działania korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy domowej).	GKRPA, PK, OZ, PZ	działania ciągłe
	Działania informacyjne dotyczące przemocy domowej oraz problemów uzależnień (alkoholowych i narkotykowych), mające na celu zwiększenie świadomości społecznej oraz promowanie dostępnych form wsparcia poprzez np. organizację spotkań i prelekcji dla mieszkańców, kampanie lokalne, publikacje w prasie, dystrybucję materiałów edukacyjnych, zamieszczanie ich na stronach Urzędu Miejskiego w Bierutowie, lokalnych mediach i portalach internetowych.	GKRPA, PK, OZ, UM	działania ciągłe
	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.	ZI	działania ciągłe
	Finansowanie i dofinansowanie spotkań integracyjnych oraz tworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla społeczności lokalnej z rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą oraz osób uzależnionych.	GKRPA	działania ciągłe
	Prowadzenie dyżurów w punktach konsultacyjnych.	PK	działania ciągłe
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na		

	rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.		
	Prowadzenie skierowanych do dzieci i młodzieży działań profilaktyki uniwersalnej i działań alternatywnych, w tym przeprowadzanie na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych, prowadzenie warsztatów umiejętności psychospołecznych dla dzieci i młodzieży, tworzenie możliwości spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny i pomagający rozwijać pozytywne postawy i system wartości.	SZ, PZ	działania ciągłe
	Organizowanie i pokrywanie kosztów działań promujących wśród dzieci i młodzieży mody na życie wolne od uzależnień i przemocy.	SZ, PZ	działania ciągłe
	Organizacja obozów, wyjazdów i półkolonii z realizacją programu profilaktycznego w czasie ferii letnich i zimowych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka.	SZ, PZ, UM, OKiS	Ferie zimowe, i przerwa wakacyjna
	Szkolenia realizatorów programów profilaktycznych, w szczególności programów znajdujących się w bazie programów rekomendowanych.	SZ, PZ	działania ciągłe w ciągu roku szkolnego
	Podjęcie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców poprzez organizowanie i finansowanie warsztatów umiejętności wychowawczych, profilaktycznych o tematyce profilaktyki uzależnień i działań, które mają na celu wzmocnienie roli rodziców.	SZ, PZ	działania ciągłe
	Udział w kampaniach profilaktycznych upowszechniająco - informujących z zakresu uzależnień behawioralnych, profilaktyki narkotykowej oraz profilaktyki alkoholowej dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców oraz związanych z tematyką przemocy.	UM, SZ, OKiS	działania ciągłe
	Organizacja wydarzeń sportowo, kulturalno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży.	SZ, PZ, OKiS	działania ciągłe
	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy w przypadku problemu alkoholowego, narkomanii, przemocy domowej lub problemów uzależnień behawioralnych na terenie Gminy i w najbliższej okolicy. Wydawanie ulotek, broszur informacyjnych, zakup materiałów promocyjnych oraz literatury z zakresu uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	UM, SZ, OKiS	działania ciągłe
	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych jako strategia alternatywnych form spędzania wolnego czasu.	SZ, OKiS	działania ciągłe
	Finansowanie szkoleń, kursów, superwizji, a także udziału w seminariach, zjazdach i konferencjach dla realizatorów zadań Programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy domowej. Zwrot kosztów w przypadku wyjazdowych form kształcenia.	GKRPA	działania ciągłe
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.		
	Udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym poprzez wsparcie edukacyjne i materialne podmiotów pracujących na rzecz	GKRPA, PZ, UM	działania ciągłe

	rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym oraz zapobiegania przemocy domowej.		
	Wspieranie działań organizacji pozarządowych, osób fizycznych, Kościoła Katolickiego i innych związków wyznaniowych szerzących idee życia bez nałogów poprzez dofinansowanie warsztatów, zajęć z elementami gimnastyki dla seniorów, pogadank, prelekcji, spotkań, festynów dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom i kształtowania zdrowych nawyków.	UM, K, PZ	działania ciągłe
	Dofinansowanie działań integracyjnych dla środowisk lokalnych, osób uzależnionych i ich rodzin, motywujących do podjęcia terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwościowych.	UM, PZ	działania ciągłe
	Wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	UM, MGOPS	działania ciągłe
5.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.		
	Występowanie w postępowaniach sądowych w charakterze oskarżyciela publicznego.	GKRPA, S	działania ciągłe
	Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych przez GKRPA, Komisariat Policji w Bierutowie w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	GKRPA, P	działania ciągłe
	Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych, na przykład przy użyciu metody „tajemniczego klienta”.	GKRPA, PZ	działania ciągłe

V. Źródła i zasady finansowania zadań

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Bierutów, stanowią dochody gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2026, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowane nakłady finansowe na 2026 rok wynoszą 220.000,00 zł. + 58.000,00 zł (ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. „małpek”), co daje razem 278.000,00 zł

VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a także dobrymi praktykami w tym zakresie można wyszczególnić następujące obszary funkcjonowania Komisji:

- 1) wykonywanie zadań nałożonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawą o zdrowiu publicznym.
- 2) udział w opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Bierutów,
- 3) prowadzenie postępowań zmierzających do spowodowania poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu,
- 4) opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych co do zgodności:
 - a) liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia zarówno w miejscu, jak i poza miejscem sprzedaży,
 - b) zasad usytuowania na terenie Miasta i Gminy Bierutów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
- 5) kontrola przestrzegania zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
- 6) kierowanie osób uzależnionych, które nie zgodziły się dobrowolnie na zdiagnozowanie i poddanie się leczeniu odwykowemu na badanie przez biegłych psychiatrę i psychologa w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazaniu rodzaju zakładu leczniczego,
- 7) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 8) prowadzenie rozmów motywacyjno-interwencyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia o nadużywaniu alkoholu,
- 9) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 10) organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.

VII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagradzani są ze środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
2. Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagradza się za udział w posiedzeniach komisji, kontrolach punktów sprzedaży napojów alkoholowych, rozmowach z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich najbliższych.
3. Wysokość wynagrodzenia za pracę w Komisji wynosi:
 - 1) 15% minimalnego wynagrodzenia – przewodniczący,
 - 2) 12% minimalnego wynagrodzenia – sekretarz komisji,
 - 3) 10% minimalnego wynagrodzenia – członkowie komisji.

4. Przez minimalne wynagrodzenie rozumie się wynagrodzenie ogłoszone przez Prezesa Rady Ministrów w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. 2025 poz. 1242).
5. Wynagrodzenie wypłacane jest na podstawie podpisanej listy obecności dołączonej do protokołu z posiedzenia komisji.

VIII. Monitoring oraz ewaluacja programu

Systematyczne monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Miasta i Gminy Bierutów polegają w szczególności na:

- a) ewaluacji realizowanych działań;
- b) analizie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań;
- c) przygotowywaniu przez GKRP A sprawozdań dla Rady Miejskiej w Bierutowie;
- d) przygotowanie rocznej informacji (sprawozdania) o zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego dla Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (formularz KCPU G1) po roku, którego dotyczy.

Rezultaty	Wskaźniki
Objęcie odpowiednią pomocą psychologiczną i/lub terapeutyczną osób uzależnionych oraz osób doświadczających przemocy, a także osób współuzależnionych, dzieci z grupy ryzyka, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Liczba osób objętych działaniami pomocowymi m.in.: współuzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, liczba osób objętych terapią.
Objęcie jak największej liczby dzieci i młodzieży szkolnej działaniami o charakterze profilaktycznym.	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi.
Wzmocnienie umiejętności i kompetencji rodziców w procesie wychowawczym.	Liczba rodziców objętych programami profilaktyki uniwersalnej.
Podwyższenie kompetencji pracowników służb zobowiązanych do pomocy osobom doświadczającym przemocy, mających problemy związane z uzależnieniem.	Liczba pracowników służb pomocowych objętych programami szkoleniowymi, a także liczba nauczycieli, wychowawców biorących udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień.
Dostarczenie informacji mieszkańcom na temat oferty pomocy z zakresu uzależnień i przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Bierutów i w najbliższej okolicy.	Projekty realizowane przez organizacje samorządowe i pozarządowe oraz sprawozdania z ich realizacji.
Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dla mieszkańców Gminy w punkcie konsultacyjnym.	liczba osób przyjętych przez punkt konsultacyjny i liczba udzielonych porad;
Organizacja wycieczki z realizacją programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w organizowanych obozach, wyjazdach i półkoloniach z realizacją programu profilaktycznego w czasie ferii letnich i zimowych

Zapobieganie przemocy domowej.	Liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart”.
Ograniczenie przypadków naruszenia przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Ewaluacja Programu obejmuje systematyczne, konsekwentne zbieranie danych oraz ich analizę i interpretację, w celu sprawdzenia czy działania zaplanowane w Programie zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami. Ewaluacja ta może dotyczyć zarówno wyników danego działania, jak też procesu jego implementacji. Ponadto analiza przebiegu realizacji poszczególnych działań w ramach Programu ułatwia zaplanowanie dalszych działań i interpretację efektów ewaluacji wyników Programu. Ewaluacja Programu powinna mieć charakter ciągły i być dokonywana zarówno przez jego realizatorów, jak też ewaluatorów zewnętrznych. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii nie rozwiąże wszystkich problemów dotyczących uzależnień. Jednakże założeniem Programu jest w jak największym stopniu ograniczenie zjawiska uzależnień i skutków wynikających z uzależnień.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.), prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii i rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program, o którym mowa powyżej, sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Na realizację ww. zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. małych, które określa plan finansowy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2026 - 2029, został opracowany na podstawie aktualnej Diagnozy problemów społecznych na terenie Miasta i Gminy Bierutów i wpisuje się na w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych i Osób Niepełnosprawnych Gminy Bierutów na lata 2018-2028 w obszarze profilaktyki uzależnień.

Biorąc powyższe pod uwagę, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Bierutowie

Krzysztof Kisiel